

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΝΟΘΕΤΟΜΕΝΟΙ

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΥΤ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΙΣ

St. III
p. 372

Ἐχεις ἡμῖν εἰπεῖν ὅτι ἐστὶν τὸ δίκαιον; ἢ οὐκ ἄξιόν σοι **a**
δοκεῖ εἶναι λόγον περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι;—Ἐμοιγε καὶ μάλα.
—Τί οὖν ἐστὶν;—Τί γὰρ ἄλλο γε ἢ τὰ νομιζόμενα δίκαια;
—Μὴ μοι οὕτως, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ σύ μ' ἔροιο τί ἐστὶν
ὄφθαλμός, εἴποισ' ἂν σοι ὅτι ᾧ ὀρώμεν, ἐὰν δὲ καὶ δείξαι **5**
με κελεύης, δείξω σοι, καὶ ἐὰν με ἔρη ὅτῳ ψυχὴ ὄνομα, ἐρῶ
σοι ᾧ γινώσκομεν, ἐὰν δὲ ἔρη αὐτὸ τί ἐστὶν φωνή, ἀποκρι-
νοῦμαί σοι ᾧ διαλεγόμεθα, καὶ σὺ οὕτω φράσον ὅτι δίκαιόν
ἐστὶ ᾧ τί χρώμεθα, ὥσπερ ἂ νυνδὴ ἠρόμην.—Οὐ πάνυ ἔχω
σοι οὕτως ἀποκρίνασθαι.—Ἄλλ' ἐπειδὴ οὐχ οὕτως ἔχεις, **10**
ἴσως τῆδέ πη ῥῆον αὐτὸ εὔροισεν ἂν; φέρε, τὰ μείζω καὶ
τὰ ἐλάττω τίνι σκοποῦντες διαγινώσκομεν; ἄρα οὐ μέτρῳ;
—Ναί.—Μετὰ δὲ τοῦ μέτρου τίνι τέχνῃ; ἄρ' οὐ μετρη-
τικῇ—Μετρητικῇ.—Τί δὲ τὰ κοῦφα καὶ βαρέα; ἄρ' οὐ **373**
σταθμῶ;—Ναί.—Μετὰ δὲ τοῦ σταθμοῦ τίνι τέχνῃ; οὐ τῇ
στατικῇ;—Πάνυ γε.—Τί δὲ δῆ; τὰ δίκαια καὶ τὰδικα τίνι
σκοποῦντες διαγινώσκομεν ὄργάνῳ, καὶ μετὰ τοῦ ὄργάνου

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΙΣ Α: ΕΤΑΙΡΟΣ vulg. 373 a 1 μετρητικῇ (in
resp.) Α: om. Υ: Ναί vulg. δὲ] δαί fecit A² a 3 δὲ] δαί
fecit A²

- 5 τίνι τέχνη πρόσθεν; ἄρα οὐδ' οὕτω πῶς σοι καταφανές
 ἔστω;—Οὐ.—'Ἀλλὰ πάλιν ᾧδε ὅταν ἀμφισβητῶμεν περὶ
 τῶν μείζονων καὶ τῶν ἔλαττόνων, τίνες ἡμᾶς διακρινοῦσιν;
 οὐχ οἱ μετρηταί;—Ναί.—'Ὅταν δὲ περὶ τῶν πολλῶν καὶ
 b ὀλίγων, τίνες οἱ διακρίνοντες; οὐχ οἱ ἀριθμηταί;—'Ἀλλὰ
 τί;—'Ὅταν δὲ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἀμφισβητῶμεν
 ἀλλήλοις, ἐπὶ τίνας ἐρχόμεθα καὶ τίνες ἡμᾶς οἱ διακρίνοντές
 εἰσιν ἐκάστοτε; εἶπέ.—'Ἀρά γε δικαστὰς λέγεις, ᾧ Σώ-
 5 κρατες;—Εὐ γ' ἤρρες. ἴθι δὴ καὶ τόδε πειράθητι εἰπεῖν. τί
 ποιοῦντες διακρίνουσιν οἱ μετρηταί περὶ τῶν μεγάλων καὶ
 σμικρῶν; ἄρ' οὐ μετροῦντες;—Ναί.—Τί δὲ περὶ τῶν βαρέων
 καὶ κούφων; οὐχ ἰστάντες;—'Ἰστάντες μέντοι.—Τί δὲ περὶ
 τῶν πολλῶν καὶ ὀλίγων; ἄρα οὐκ ἀριθμοῦντες;—Ναί.—Τί δὲ
 c δὴ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἄρα; ἀπόκριται.—Οὐκ ἔχω.
 —Λέγοντες, φάθι.—Ναί.—Λέγοντες ἄρα ἡμᾶς διακρίνουσιν,
 ὅταν περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων κρίνωσιν οἱ δικασταί;—
 Ναί.—Μετροῦντες δέ γε περὶ τῶν σμικρῶν καὶ μεγάλων
 5 οἱ μετρητικοί· μέτρον γὰρ ἦν ᾧ ταῦτ' ἐκρίνετο.—Οὕτως.—
 'Ἰστάντες δ' αὖ περὶ τῶν βαρέων καὶ κούφων οἱ στατικοί·
 σταθμὸς γὰρ ἦν ᾧ ταῦτ' ἐκρίνετο.—'Ἦν γάρ.—'Αριθμοῦντες
 d δ' αὖ περὶ τῶν πολλῶν καὶ ὀλίγων οἱ ἀριθμητικοί· ἀριθμὸς
 γὰρ ἦν ᾧ ταῦτ' ἐκρίνετο.—Οὕτως.—Λέγοντες δέ γε, ὡς ἄρτι
 ὠμολογήσαμεν, περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων κρίνουσιν ἡμᾶς
 οἱ δικασταί· λόγος γὰρ ἦν ᾧ ταῦτ' ἐκρίνετο.—Εὐ λέγεις, ᾧ
 5 Σώκρατες.—'Ἀληθῆ μὲν οὖν καὶ λόγος ἔστιν, ὡς εἰοικεν,
 ᾧ τὰ δίκαια καὶ ἀδίκα κρίνεται.—Φαίνεται γοῦν.—Τί ποτε
 ὄντα (τὰ) δίκαια καὶ τᾶδिका; ὥσπερ ἂν ἡμᾶς εἴ τις ἤρετο,
 ἐπειδὴ μέτρον καὶ μετρητικὴ καὶ μετρητικὸς τὸ μείζον καὶ
 e τὸ ἔλαττον διακρίνει, τί ὄν τὸ μείζον καὶ τὸ ἔλαττον; εἴ-
 ποιμεν ἂν αὐτῷ ὅτι τὸ μὲν μείζον ὑπερέχον, τὸ δὲ ἔλαττον
 ὑπερεχόμενον. ἐπειδὴ δὲ τὸ βαρὺ καὶ τὸ κούφον σταθμὸς

a 8 διακρινοῦσιν AY: διακρίνουσιν vulg. b 7 δέ] δαί fecit A²
 b 8 ἰστάντες μέντοι A: Ναί vulg. d 6 τὰ scr. rec. : om. AYZ.

καὶ στατικὴ καὶ στατικὸς διακρίνει, τί ὄν τό τε βαρὺ καὶ
 τὸ κοῦφον; εἴπομεν ἂν αὐτῷ ὅτι τὸ μὲν κάτω ρέπον ἐν τοῖς 5
 ζυγοῖς βαρὺ, τὸ δὲ ἄνω κοῦφον. οὕτω δὴ εἰ καὶ ἔροιτο
 ἡμᾶς, ἐπειδὴ δὲ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον λόγος τε καὶ
 δικαστικὴ καὶ δικαστῆς ἐστὶν ἡμῖν ὁ διακρίνων, τί ποτε ὄν
 τὸ δίκαιον καὶ τᾶδικον; τί ἔχομεν αὐτῷ ἀποκρίνεσθαι; ἢ
 οὐδέπω ἔχομεν εἰπεῖν;—Οὐκ ἔχομεν.—Πότερον δὲ ἐκόντας 10
 οἶε ἔχειν τοῦτο τὸ ἄδικον τοὺς ἀνθρώπους ἢ ἄκοντας; ὦδε 374
 δὲ λέγω. ἐκόντας οἶε ἀδικεῖν καὶ ἀδίκους εἶναι ἢ ἄκοντας;
 —Ἐκόντας ἔγωγε, ὦ Σώκρατες· ποιηροὶ γάρ εἰσιν.—
 Ἐκόντας ἄρα σὺ οἶε ποιηροὺς εἶναι καὶ ἀδίκους ἀνθρώ-
 πους;—Ἐγωγε· σὺ δ' οὔ;—Οὐκ, εἰ γέ τι δεῖ τῷ ποιητῇ 5
 πείθεσθαι.—Ποίω ποιητῇ;—Ἵστις εἶπει—

οὐδεὶς ἐκὼν ποιηρὸς οὐδ' ἄκων μάκαρ.

Ἄλλὰ τοι, ὦ Σώκρατες, εὖ ἢ παλαιὰ παροιμία ἔχει, ὅτι
 πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί.—Θαυμάζοιμ' ἂν εἰ τοῦτό γε ἐψεύ- b
 σατο οὗτος ἀοιδός, ἐπεὶ εἰ σοι σχολή ἐστὶν, ἐπισκεψώμεθα
 αὐτὸν εἴτε ψευδῆ εἴτε ἀληθῆ λέγει.—Ἄλλὰ σχολή.—
 Φέρε δὴ, πότερον ἡγῆ δίκαιον εἶναι ψεύδεσθαι ἢ ἀληθῆ
 λέγειν;—Ἀληθῆ ἔγωγε.—Ψεύδεσθαι ἄρα ἄδικον;—Ναί.— 5
 Πότερον δ' ἐξαπατᾶν ἢ μὴ ἐξαπατᾶν;—Μὴ ἐξαπατᾶν δήπου.
 —Ἐξαπατᾶν ἄρα ἄδικον;—Ναί.—Τί δέ; βλάπτειν δίκαιον
 ἢ ὠφελεῖν;—Ἵφελεῖν.—Βλάπτειν ἄρα ἄδικον;—Ναί.—
 Ἔστιν ἄρα ἀληθῆ μὲν λέγειν καὶ μὴ ἐξαπατᾶν καὶ ὠφελεῖν c
 δίκαιον, ψεύδεσθαι δὲ καὶ βλάπτειν καὶ ἐξαπατᾶν ἄδικον.
 —Ναὶ μὰ Δία σφόδρα γε.—Ἦ καὶ τοὺς πολεμίους;—
 Οὐδαμῶς.—Ἄλλὰ βλάπτειν δίκαιον τοὺς πολεμίους, ὠφε-
 λεῖν δὲ ἄδικον;—Ναί.—Οὐκοῦν καὶ ἐξαπατῶντας δίκαιον 5
 βλάπτειν τοὺς πολεμίους;—Πῶς γὰρ οὔ;—Τί (δὲ) ψεύ-
 δεσθαι ἵνα ἐξαπατῶμεν καὶ βλάπτωμεν αὐτούς; οὐ δίκαιον;

ε 9 τᾶδικον re vera A
 δαί fecit A²

b 6 δ' ἐξαπατᾶν re vera A
 c 6 δὲ add. recc. : om. A Y Z

b 7 δέ]

- d —Ναί.—Τί δέ; τοὺς φίλους οὐκ ὠφελεῖν φῆς δίκαιον εἶναι;—*Εγωγε.—Πότερον μὴ ἐξαπατῶντας ἢ ἐξαπατῶντας ἐπ' ὠφελία τῇ ἐκεῖνων;—Καὶ ἐξαπατῶντας νῆ Δία.—'Αλλ' ἐξαπατῶντας μὲν δίκαιον ἄρα ὠφελεῖν, οὐ μέντοι ψευδο-
 5 μένους γε; ἢ καὶ ψευδομένους;—Καὶ ψευδομένους δίκαιον.
 —*Εστιν ἄρα, ὡς ἔοικει, ψεῦδεσθαί τε καὶ ἀληθῆ λέγειν δίκαιον καὶ ἄδικον.—Ναί.—Καὶ μὴ ἐξαπατᾶν καὶ ἐξαπατᾶν δίκαιον καὶ ἄδικον.—*Εοικεν.—Καὶ βλάπτειν καὶ ὠφελεῖν δίκαιον καὶ ἄδικον;—Ναί.—Ταῦτὰ δὴ, ὡς ἔοικεν, πάντα τὰ
 e τοιαῦτα ὄντα καὶ δίκαια καὶ ἄδικά ἐστιν.—*Εμοιγε φαίνεται.—*Ακουε δὴ. ὀφθαλμὸν ἐγὼ ἔχω δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι;—Ναί.—Μυκτῆρα δεξιὸν καὶ ἀριστερόν;
 5 —Πάνυ γε.—Καὶ χεῖρα δεξιὰν καὶ ἀριστεράν;
 —Ναί.—Οὐκοῦν ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ ὀνομάζων τὰ μὲν δεξιὰ φῆς εἶναι, τὰ δὲ ἀριστερὰ τῶν ἐμῶν, εἰ σε ἐγὼ ἐροίμην ὑπότερα, ἄρ' ἂν ἔχοις εἰπεῖν ὅτι τὰ μὲν πρὸς τοῦ δεξιὰ ἐστιν, τὰ δὲ πρὸς τοῦ ἀριστερά;
 —Ναί.—*Ἴθι δὴ καὶ ἐκεῖ, ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ ὀνομάζων τὰ μὲν δίκαια φῆς εἶναι, τὰ δὲ ἄδικα,
 375 ἔχεις εἰπεῖν ὁπότερα τὰ δίκαια καὶ ὁπότερα τὰ ἄδικα;—
 *Εμοὶ μὲν τοίνυν δοκεῖ ἐν μὲν τῷ δέοντι καὶ τῷ καιρῷ ἕκαστα τούτων γιγνόμενα δίκαια εἶναι, ἐν δὲ τῷ μὴ δέοντι ἄδικα.—Καλῶς γέ σοι δοκοῦν. ὁ μὲν ἄρα ἐν τῷ δέοντι ἕκαστα
 5 τούτων ποιῶν δίκαια ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐν τῷ δέοντι ἄδικα;—
 Ναί.—Οὐκοῦν ὁ μὲν τὰ δίκαια ποιῶν δίκαιος, ὁ δὲ τὰ ἄδικα ἄδικος;—*Εστι ταῦτα.—Τίς οὖν ὁ ἐν τῷ δέοντι (καὶ) καιρῷ οἷός τε τέμνειν καὶ κείειν καὶ ἰσχυραίνειν;—*Ὁ ἰατρός.—*Ὅτι
 b ἐπίσταται ἢ δι' ἄλλο τι;—*Ὅτι ἐπίσταται.—Τίς δ' ἐν τῷ δέοντι σκάπτειν καὶ ἀροῦν καὶ φυτεύειν οἷός τε;—*Ὁ γεωργός.—*Ὅτι ἐπίσταται, ἢ ὅτι οὐ;—*Ὅτι ἐπίσταται.—Οὐκοῦν
 καὶ τᾶλλα οὕτως; ὁ μὲν ἐπιστάμενος οἷός τε τὰ δέοντα
 5 ποιεῖν ἐστιν καὶ ἐν τῷ δέοντι καὶ ἐν τῷ καιρῷ, ὁ δὲ μὴ ἐπι-

d 1 δέ] daí fecit A²

ἐξαπατᾶν A Z : om. Y

Boeckh καὶ add. Boeckh

d 5 γε scr. recc. : τε A Y Z

e 7 τοῦ Z : τοῦδε A Y

d 7 καὶ

a 7 ὁ secl.

στάμενος οὐ;—Οὕτως.—Καὶ ψεύδεσθαι ἄρα καὶ ἐξαπατᾶν
καὶ ὠφελεῖν, ὁ μὲν ἐπιστάμενος οἷός τε ποιεῖν ἕκαστα τούτων
ἐν τῷ δέοντι καὶ τῷ καιρῷ, ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος οὐ;—
Ἄληθῆ λέγεις.—Ὁ δὲ γε ταῦτα ποιῶν ἐν τῷ δέοντι δίκαιος; c
—Ναί.—Δι' ἐπιστήμην δέ γε ταῦτα ποιεῖ.—Πῶς δ' οὐ;—
Δι' ἐπιστήμην ἄρα δίκαιος ὁ δίκαιος.—Ναί.—Οὐκοῦν ὁ ἄδικος
διὰ τὸ ἐναντίον ἄδικός ἐστιν τῷ δικαίῳ;—Φαίνεται.—Ὁ δὲ
δίκαιος διὰ σοφίαν δίκαιος.—Ναί.—Δι' ἀμαθίαν ἄρα ὁ ἄδικος 5
ἄδικος.—Ἔοικε.—Κωδυνεῦει ἄρα ὁ μὲν οἱ πρόγονοι ἡμῶν
κατέλιπον σοφίαν δικαιοσύνη εἶναι, ὁ δὲ ἀμαθίαν, τοῦτο δὲ
ἀδικία.—Ἔοικεν.—Ἐκόντες δὲ ἀμαθείς εἰσιν οἱ ἄνθρωποι d
ἢ ἄκοντες;—Ἄκοντες.—Ἄκοντες ἄρα καὶ ἄδικοι;—Φαί-
νεται.—Οἱ δὲ ἄδικοι πονηροί;—Ναί.—Ἄκοντες ἄρα πονηροὶ
καὶ ἄδικοι;—Παντάπασιν μὲν οὖν.—Διὰ δὲ τὸ ἄδικοι εἶναι
ἀδικούσων;—Ναί.—Διὰ τὸ ἀκούσιον ἄρα;—Πάνυ γε.—Οὐ 5
μὲν δὴ διὰ τὸ ἀκούσιον γε τὸ ἐκούσιον γίγνεται.—Οὐ γὰρ
οὖν.—Διὰ δὲ τὸ ἄδικον εἶναι τὸ ἀδικεῖν γίγνεται.—Ναί.—
Τὸ δὲ ἄδικον ἀκούσιον.—Ἀκούσιον.—Ἄκοντες ἄρα ἀδικούσων
καὶ ἄδικοί εἰσιν καὶ πονηροί.—Ἄκοντες, ὥς γε φαίνεται.—
Οὐκ ἄρα ἐψεύσατο τοῦτό γε αἰοιδός.—Οὐκ ἔοικεν. 10

ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΗΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΠΠΟΤΡΟΦΟΣ

St. III
p. 376

Ἄρα διδακτόν ἐστιν ἡ ἀρετή; ἢ οὐ διδακτόν, ἀλλὰ φύσει a
οἱ ἀγαθοὶ γίνονται ἄνδρες, ἢ ἄλλῃ τινὶ τρόπῳ;—Οὐκ ἔχω
εἰπεῖν ἐν τῷ παρόντι, ὦ Σώκρατες.—Ἀλλὰ ὦδε σκεψώμεθα b
αὐτό. φέρε, εἴ τις βούλοιο ταύτην τὴν ἀρετὴν γενέσθαι

b 7 ποιεῖν Z : εἰπεῖν AY   c 7 κατέλιπον A (sed i in ras.) Y :
κατέλειπον pr. AZO   d 4 ἄδικοι scr. recc. : ἄδικον AY Z
ΙΠΠΟΤΡΟΦΟΣ O (personas om. A) : ΕΤΑΙΡΟΣ vulg.